

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla subskrybentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusta) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.
Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowem Miście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 1 KWIETNIA 1938.

Nr. 40

Wielkie Pomorze.

Z nowym rokiem administracyjnym w dniu 1 kwietnia 1938 powstaje nowa jednostka administracyjna w obrębie wskrzeszonej Rzeczypospolitej, Wielkie Pomorze. Dotychczasowe województwo pomorskie było tworem gospodarczo, politycznie i militarnie zbyt słabym wobec roli, jaką mu przypadła jako łącznikowi pomiędzy morzem a resztą kraju. Było ono jednym z najmniejszych w Polsce województw i wobec obciążenia, dokonanych na rzecz Niemiec, Gdańska, poza tym wobec odpadnięcia Warmii, Mazur i części Kaszub posiadało zbyt nienaturalne granice. Toteż fakt powstania Wielkiego Pomorza, obejmującego poza dotychczasowymi obszarami przeważną część Kujaw i północne powiaty Wielkopolski, uznaje się za wydarzenie w życiu naszego państwa nader doniosłe i dodatnie.

Pomorze powiększa się o 8 powiatów z woj. poznańskiego i warszawskiego. Są to powiaty bydgoski, wyrzyski, szubiński, inowrocławski, nieszawski, włocławski, lipnowski i rypiński.

Do tego dochodzi jeszcze niewielki skrawek powiatu mogileńskiego. Odechodzi natomiast do województwa warszawskiego wysunięty najbardziej na wschód powiat działowski. Przyłączony obszar zamieszkuje 835.000 mieszkańców. Wielkie Pomorze liczyć będzie 1 mil. 872 tys. mieszkańców, podczas gdy dotąd liczyło tylko 1 mil. 377 tys. 422 mieszkańców. Obszar jego wynosi 25037 km kwadr., powiększając się o 53 proc. Dodaje jeszcze należy, że przyłączone powiaty są bogatymi powiatami rolniczymi, a poza tym Bydgoszcz i Włocławek stanowią dwa nieposłednie ośrodki przemysłowe. Stwarza to dla Pomorza korzystne warunki gospodarcze i daje poza tym należyte zaplecze obydwom naszym portom morskim: Gdańskowi i Gdyni. Także i z punktu strategicznego Wielkie Pomorze ma daleko korzystniejsze warunki obronne. To też fakt powstania Wielkiego Pomorza należy powitać pod każdym względem z wielkim zadowoleniem.

Niestety, są z tym związane i pewne ujemne strony, które w niczym nie umniejszając wielkości i doniosłości aktu Wielkiego Pomorza, muszą jednak być wzięte pod uwagę, aby ta ich ujemność została usunięta. A mianowicie przyłączenie 8 nowych powiatów, zwłaszcza, jeżeli chodzi o powiat woj. warszawskiego, połączone jest z przyjęciem w obręb wielkiego Pomorza 27.601 Żydów, przez co odsetek ich na Pomorzu się poważnie wzmoże. Ale rzeczą społeczeństwa polskiego będzie przez wyteżoną walkę spowodować skuteczną ich odpływ. Są jeszcze inne niedogodności. A mianowicie na obszarze powiatów z woj. warszawskiego obowiązuje pod względem cywilno-prawnym dawny kodeks napoleoński, podczas gdy u nas obowiązuje dawniejszy kodeks cywilny jeszcze z czasów pruskich. Jednak różne te przeszkody nie są tego rodzaju, żeby się nie dały usunąć — tak, że pozostaną same tylko dodatnie warunki, rokujące Wielkiemu Pomorzu świetną przyszłość. (Do dzisiejszego numeru w dodatku dodajemy mapę Wielkiego Pomorza, dającą pogląd na jego obecny stan — przyp. red.).

Zgon płk. House — przyjaciela Polski.

Paryż. Według wiadomości, jakie nadeszły z Nowego Jorku, zmarł tam po krótkiej chorobie płk. Edward M. House, przeżywszy lat 79.

Płk. House był jednym z głównych i najbliższych doradców prezydenta Wilsona.

Płk. House był w zażyłych stosunkach z I. Paderewskim, był też wielkim przyjacielem Polski. Ogólnie uważany jest za inspiratora historycznych 14 punktów Wilsona, które prezydent Stanów Zjedn. wysunął jako podstawę do zawarcia pokoju i przebudowy Europy.

Wśród punktów tych znajdował się m. in. postulat niepodległości Polski z dostępem do morza. Dzięki inicyjatywie przyjaciela płk. House Ignacego Paderewskiego w parku im. Paderewskiego w Warszawie stanął przed kilku laty pomnik płk. House'a.

Zakaz uboju rytualnego nie zostanie przeprowadzony.

Na porządku dziennym ostatniego w tej sesji posiedzenia Senatu nie umieszczono ustawy o zniesieniu uboju rytualnego.

Wobec tego ustawa ta może być przedmiotem rozpraw dopiero w następnej sesji budżetowej, tj. w listopadzie, po ponownym wniesieniu projektu do łaski marszałkowskiej.

Przeczuwano, że zanoszą się na pewne manewry z tą ustawą. Stanowisko rządu nie wrożyło projektowi o zniesieniu uboju rytualnego łatwego żywota i chociaż był on przyjęty w Sejmie wszystkimi niemal głosami polskimi, istniała obawa, że zostanie storpedowany w Senacie przez nieumieszczenie go na porządku dziennym i odłożenie w ten sposób do następnej sesji.

I tak się też stało. Marszałek Senatu nie uznał za właściwe poddać go pod rozważenie senatorów na posiedzeniu wtorkowym i wobec tego piątkowa uchwała Sejmu, formalnie rzecz biorąc, stała się bezprzedmiotowa.

Rzucą to sporo światła na tak zwany antysemityzm obozu rządowego i stanowi dobrą próbę realnej wartości nacjonalizmu nowego sanacyjnego wypieku, Żydom zaś daje dalszą możliwość działania w tej ważnej dla naszego gospodarstwa narodowego sprawie.

Niewnieście na porządek dzienny ostatniego posiedzenia Senatu projektu ustawy o zakazie uboju rytualnego daje Żydom możliwość jeszcze przez rok zagarniania do swych kieszeni pieniędzy, płynących z ich monopolu w handlu mięsem. Znowu dziesiątki milionów złotych popłyną do kas żydowskich i znowu ludność chrześcijańska będzie musiała pokrywać wydatki gmin żydowskich.

Dymisja gabinetu rumuńskiego.

Bukareszt. Gabinet rumuński patriarchy Mirona Christea ustąpił. Decyzja w sprawie dymisji zapadła na radzie gabinetowej, która się odbyła na zamku pod przewodnictwem króla.

Pismo z prośbą o dymisję, które premier odczytał i wręczył królowi, powiada, że rząd spełnił zadanie, do którego był powołany, a mianowicie przeprowadził nową konstytucję. Naród aprobował tę konstytucję. Poza tym rząd wydał liczne potrzebne ustawy i opracował projekt budżetu na nowy rok finansowy. Obecnie zagwarantowane jest dobre działanie aparatu państwowego. W ten sposób zapewniono przejście do nowego życia państwowego na nowej podstawie. Dlatego rząd w składzie obecnym nie uważa już dalsze pozostawanie u władzy za bezwarunkową konieczność. Premier uważa dymisję całego rządu za słuszną.

W końcu Christea zaznaczył w imieniu gabinetu, że ministrowie także z radością oddają się tronowi do dyspozycji.

Powstał już nowy rząd znów z patriarchą Mironem na czele.

Od 1 kwietnia nieznaczną podwyżką pensyj urzędniczych.

P. Prezydent RP. podpisał nową ustawę skarbową. Na skutek obniżek stawek podatku specjalnego, w niej zawartych, oznaczać to będzie pewną nieznaczną podwyżkę pensyj urzędniczych.

Nasza flota handlowa wzrasta.

Nową jej jednostką jest nowoczesny 1000 tonnowy motorowiec „Oksywie”, który, zbudowany w Finlandii, utrzymywać będzie regularną komunikację pomiędzy Gdynią, a Hamburgiem.

Pikiety przed kinoteatrami warszawskimi.

„Polska Organizacja Akcji Kulturalnej” rozpoczęła ostatnio przeprowadzać bojkot kin żydowskich w Warszawie. Od kilku dni w godzinach wieczornych „drużyny propagandowe” P. O. A. K. pikietują kina żydowskie, nie dopuszczając do nich publiczności chrześcijańskiej.

Pos. Charwat w Kownie.

Posel litewski przejeżdżał przez Toruń do Warszawy.

Warszawa. Posel polski przy rządzie litewskim, Charwat, przybył do Kowna ostatnio o godz. 19-tej ze swą żoną, sekretarzem poselstwa Załęskim i attache wojskowym Dziarczykowskim. Pos. Charwat przekroczył granicę polsko-litewską w Zawiasach, odprowadzony do granicy przez dowódcę odcinka KOP-u oraz przez starostów augustowskiego i suwalskiego. W imieniu rządu litewskiego został pos. Charwat powitany przez starostę pow. mariampolskiego, który towarzyszył posłowi polskiemu do Kowna. Podróż odbyła się w samochodzie, oznaczonym chorągiewką polską.

Podróż odbyła się bez incydentów: pos. Charwat zamieszkał w hotelu „Metropol” do chwili wykończenia willi przy Al. Wolności w pobliżu pałacu rady ministrów. Na gmachu hotelowym wywieszono poraz pierwszy od czasu powstania nowej Litwy sztandar polski. Ludność Kowna przyjęła posła polskiego zyczliwie.

Pos. Skirpa jechał przez Toruń.

Toruń. Posel litewski w Warszawie, Skirpa, przyjechał do Polski z Kowna przez Królewiec i Tczew, minął on Toruń w pociągu pośpiesznym, idącym z Gdyni do Warszawy, po czym przybył do stolicy i zamieszkał w Hotelu Europejskim, gdzie mieści się poselstwo litewskie.

Połączenie telefoniczne Warszawa — Kowno.

Warszawa. Pierwsza rozmowa telefoniczna między Warszawą a Kownem odbyła się w dniu 31 ubm. o godz. 12 w południe.

Rozmowa trzymiutowa pomiędzy Warszawą i Kownem będzie kosztować 15 złotych, a między Wilnem i Kownem około 10 zł.

W Augustowie podpisano układ o komunikacji.

PAT donosi, że dnia 28 bm. podpisane zostało w Augustowie porozumienie o bezpośredniej komunikacji kolejowej, drogowej i lotniczej oraz pocztowej, telegraficznej, radiotelegraficznej i telefonicznej, zgodnie z brzmieniem not, wymienionych pomiędzy Polską i Litwą dn. 19 marca br.

Porozumienie podpisali przewodniczący obu delegacji: ze strony polskiej — wicedyrektor departamentu politycznego MSZ, p. Tadeusz Gwiżdżowski, ze strony litewskiej zaś generalny dyrektor komunikacji inż. Tuskenis.

Zniesienie zakazu wywozu zbóż

Rada Ministrów na posiedzeniu w dn. 28 ubm. uchwaliła rozporządzenie o zniesieniu zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb.

Jednocześnie Rada Ministrów uchwaliła rozporządzenie o zniesieniu zakazu wywozu niektórych pasz (wysłodków buraczanych oraz wszelkich makuchów i srułów nasion olejnych).

Rozporządzenia powyższe wchodzi w życie z dn. 1 kwietnia rb.

Czterdzieści ciężkich karabinów maszynowych.

Kupiectwo polskie ufundowało dla wojska 40 ciężkich karabinów maszynowych z zupełnym wyposażeniem. Uroczyste przekazanie tego wspomnianego daru wojsku nastąpiło we Warszawie na placu Piłsudskiego, odświętnie udekorowanym. Organizacje kupieckie, zrzeszone w Naczelnej Radzie Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, przybyły na uroczystość ze sztandarem. Ofiarowane karabiny maszynowe ustawiono z pełną obsługą w kilku rzędach.

Skazanie b. posła Ciołkosza.

Kraków. Sąd okręgowy w Tarnowie rozprawił sprawę byłego posła Ciołkosza, oskarżonego o obrazę P. Prezydenta Rzplitej na zgromadzeniu publicznym i o rozpowszechnianie fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny. Po przesłuchaniu świadków sąd skazał b. posła Ciołkosza na 6 miesięcy więzienia bez zawieszania.

Dnia 1 kwietnia rb. o godz. 4-ej rano zasnął w Bogu, zaopatrzony Sakramentami św., po krótkiej chorobie mój kochany mąż, nasz drogi ojciec, teść, dziadek i pradziadek

s. p.

Franciszek Seroczyński

w 90 roku życia.

Oczym donosi Krewnym i Znajomym w smutku pogrążona

RODZINA

Pacótkowo, Krzemieniewo, Nowe Miasto, Lubawa, Brodnica, Toruń, Zembrze, Sugajenka, w kwietniu 1938.

Z dniem 8 bm. PRZENIOSŁEM przedsięb. dachówek cementowych z Łąk do Pacótkowa

Jan Rudnicki, Pacótkowo

PLACE budowlane

w kierunku Łąk nad szosą ma na sprzedaż.

Zgłosz. do eksp. „Drwęca” Nowa Miasto.

Siatkę ogrodzeniową do płotów
Drut kolezasty Karbolineum oraz wszelkie żelazo kupisz najkorzystniej

u. F. KOZICKIEGO Brodnica, Hallera 17

NASIONA

buraków Eckendorfskich oryginalnych buraków półcukrowych marchwi pastewnej i brukwi słonecznika, kukurydzy, malwy pastewnej lubinu słodkiego koniocy i traw różnych warzyw ogrodowych

tylko pierwszej jakości poleca

„ROLNIK”, Spółdzielnia rolniczo-handlowa LUBAWA tel. 39. NOWE MIASTO LUB., tel. 49 RYBNO tel. 2

5-15 Brodnica. MAZURSKA.

Do smarowania chleba

„Rosta-Extra” miód stołowy sztuczny kombinowany z prawdziwym miodem pszczeliny. „Miód Rosta-Extra” jest smaczny, pożywny — wydajny, zastępuje w zupełności masło i inne tłuszcze. Miód „Rosta” do nabycia w sklepach kawy i towarów kolonialn.

Polecam

Dźwigary Profil, 10-20
Żelazo obręczowe
Osie i buksy
Odkładnie i lemieszce
Siewniki rządowe
Kultywatory
Parniki „Zar”
Wapno
Cement

po cenach najtańszych
A. Truszczyński
Lubawa, tel. 94

Dom mieszkalny w dużej wsi kościelnej na sprzedaż. Cena według umowy.
Wysocki Leon, Radoszki pow. Brodnica

Zbierajcie znaczki reklamowe światowej marki „Urbin”.

Polecam się Szan. Obywatelstwu miasta Nowego Miasta i okolicy do przeprowadzania prac dekarzkich, które wykonywuję po cenach przystępnych i pod gwarancją.

Specjalność: krycie papą bitumiczną.

Prosząc o łaskawe dalsze poparcie, kreślę się z poważaniem
Władysław Olszewski
dekarz

Nowe Miasto Lub., ul. 19 Stycznia 8.

POLECAM

na nadchodzący sezon

ROWERY

Otello, Lux, Korona, Oryg. Luxor, Stabil, Delta, Baltia i inne.

Opony i części zapasowe do rowerów

Przybory elektro-techniczne

Zyrandole, baterie kieszonkowe i anodowe stale świeże na składzie

PASY ZAPĘDOWE

Ceny bezkonkurencyjne.

FR. WANTOWSKI, Brodnica

Skład broni — Rynek 19

TAPETY

w najnowszych deseniach po najniższych cenach poleca

Józef Cieszyński, drogeria Nowe Miasto. Rok założ. 1909.

Buraki

żółte i czerwone Eckendorfy, Wiechmanna oryginalne

poleca

FR. TYSLER, Lubawa.

Pszczoły

kupie Piotrowicz, Turza Mała pow. Działdowo

ZAGRANICZNE WINA GRONOWE

hurtownie — detalicznie

Wermuth Cinzano btl. zł 5.55

Tokaj wytrawny z r. 1923 Tokajt Bortermelök Társasága R. T. pół gąs. zł 3.50

Tokaj wytrawny z r. 1915 Tokajt Bortermelök Társasága R. T. pół gąs. zł 3.75

Tokaj Półslodki Tokajt Bortermelök Társasága R. T. pół gąs. zł 3.60

Maślacz z winnie Tokajt Tolcsva Satoraljanjányi pół gąs. zł 4.75

poleca

F-a Stanisław Rost, Nowe Miasto — telefon 36.

Od 1 kwietnia br. odciągać będą:

od 1 ctr żyta na mąkę 10 ft

od 1 ctr na sruć na paszę 5 ft

Schneider, Młyn-Bratian

Brodnickie Zakłady Ceramiczne sprzedają

cegły, pustaków budowlanych i dren.

MAGAZYN ARTYKUŁÓW MĘSKICH I GALANTERII.

RYNEK 14. TELEFON 10.

Miód pszczeliny

poleca

FR. TYSLER Lubawa

Zelazo

obręczowe do kół i sztabowe, bednarki — blachy żelazne

piece — rury — kolana — okucia do pieców — konwie do mleka

kupuje się najtaniej u

Wł. Wyzlica, Lubawa Rynek 12

Skład żelaza, porcelany i szkła

szukałem znalazłem

Pale

tylko

OZONÓWKI

Firma czysto chrześcijańska.

ZAMIENIAMY

stare odbiorniki na nowe Philipsa

Dogodne warunki spłaty do 18 rat

„AUTO-STOP”

A. Białachowski, Brodnica n. Drw., Mazurska 14. Telefon nr. 120.

Uczelną dziewczyne do kuchni z gotowaniem od 1. 4. 38 r. poszukuje

Serocyńska, Nowe Miasto Rynek

Siano i słomę

sprzedam

Majewski, Kurzętnik

Objazdowe Kino Dźwiękowe

Lubawa w poniedz. d. 4 bm. o godz. 4 i 8.15

Nowe Miasto we wtorek, d. 5 bm. o godz. 4 i 8.15

O godz. 4 po poł. przedstawienie dla dzieci „Pasażerka na gape”

Chłuba kinematografii polskiej!

„UŁANKSIECIA JÓZEFA”

Napięcie dramatyczne

Do tego

Krwawe walki na Dalekim Wschodzie!

Podwójny program!

Przepiękna anegdota historyczna na tle prawdziwych wydarzeń. Piękna muzyka i śpiewy

role główne Smosarska — Fr. Brodniewicz — Słelański

Bezwzględnie najdowcipniejszy i najoryginalniejszy film uroczej Shirley p. t.

„Pasażerka na gape”

Awantura Rewolta 16-letnich przeciw białym! Shirley Temple, Alice Tay i Robert Gong

Przepych wystawy

Zamieszki w Szanghaju!

WIELKIE POMORZE

POWIATY, ICH ZALUDNIENIE I POWIERZCHNIA

Powierzchnia — 25.410 kilometrów kwadratowych.
 Liczba mieszkańców — 1.872.051 według spisu z roku 1931.
 Polaków — 88 proc. Niemców 10,1 proc. Żydów — 1,9 proc.
 Podział administracyjny: 23 powiaty wiejskie i 5 pow. miejskich.
 Miasta wydzielone, stanowiące osobne powiaty: Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz, Gdynia, Inowrocław.

Nowe powiaty: Z wojew. poznańskiego — Wyrzysk, Szubin, Bydgoszcz i Inowrocław; z wojew. warszawskiego — Nieśzawa, Włocławek, Lipno i Rypin. Ubywa powiat działdowski, który przechodzi do wojew. warszawskiego.

Obszar wojew. pomorskiego powiększył się o 55 procent, a ludność o 73 procent. Liczba miast wzrosła z 33 na 68. Pięć kolejno największych miast — to Bydgoszcz, Gdynia, Toruń, Włocławek i Grudziądz.

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę IV. Postu.

EWANGELIA,

napisana u św. Jana w rozdz. XX. w. 19—31

Wówczas mówił Jezus rzeszom Żydowskim: Kto z was dowiedzie na Mnie grzechu? Jeśli prawdę mówię, czemu Mi nie wierzycie? Kto z Boga jest, słów Bożych słucha. Dlatego wy nie słuchacie, że nie jesteście z Boga. Odpowiedzieli tedy Żydowie i rzekli Mu: Jeżeli my nie dobrze mówimy, żeś Ty jest Samarytan i czarta masz? Odpowiedział Jezus: Ja czarta nie mam; ale cześć Ojca Mego, a wyście Mnie nie uczcili. A Jać nie szukam chwały Szej: jest, który szuka i sądzi. Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: Jeśli kto zachowa mowę Moją, śmierci nie ogląda na wieki. Rzekli tedy Żydowie: Terazemy poznali, że czarta masz. Abraham umarł i Prorocy, a Ty powiadasz: Jeśli by kto strzegł mowy Mojej, nie skosztuje śmierci na wieki. Izaś Ty jest większy nad ojca naszego Abrahama, który umarł? i Prorocy pomarli, czym się sam czynisz? Odpowiedział Jezus: Jeśli się Ja sam chwale, chwała Moja nie jest. Jest Ojciec Mój, który Mnie uwielbia, którego wy powiadacie, iż jest Bogiem waszym; a nie poznaliście Go; Ale Ja Go znam. I jeśli bym rzekł, że Go nie znam, będę podobnym wam kłamcą. Ale Go znam i mowy Jego strzeżę. Abraham, ojciec wasz, z radością żądał, aby oglądał dzień Mój i oglądał i weselił się. Rzekli tedy Żydowie do Niego: Pięćdziesiąt lat jeszcze nie masz, a Abrahamaś widział? Rzekł im Jezus: Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: Pierwej niż Abraham się stał, Jam jest. Porwali tedy kamienie, aby Nań ciskać. Lecz Jezus zataił się i wyszedł z kościoła.

Nauka na piątą niedzielę postu (Biała po łacinie Judica).

Niedziela ta nazywa się z łacińska „Judica”, gdyż od tego wyrazu pochynia się wstęp do Mszy świętej. Zowią ją także „pasyjną”, gdyż Kościół św. przypomina nam i dzisiaj i w ciągu tygodnia przysposobienia, jakie Żydzi poczynili do śmierci krzyżowej Chrystusa. Już przy sposobności pierwszego wystąpienia Jego w Nazarecie, zawziętością powodowani, chcieli Go chwycić i zabić, a odtąd czyhali przez trzy lata na Jego śmierć. Ale czas Jego jeszcze nie przyszedł; daremne przeto były ich zabiegi. O jednym z tych zamachów, który miał miejsce na 4 czy 5 miesięcy przed ukrzyżowaniem Pańskim, wspomina dzisiejsza Ewangelia. Inne zasadzki są opisane w Ewangeliach dni następnych i siegają czasu, w którym Pan kilka tygodni przed Wielkanocą wskrzesił Łazarza, po czym Rada postanowiła Go życia pozbawić.

Ale i tą razą uniknął Pan Jezus ich zawziętości i zwiedził jeszcze Samarię, Galileę, a stamtąd udał się do Jerycha.

Aby wiernych tym więcej przysposobić na bliską mękę Pańską, Kościół okazuje większą jeszcze żalobę, niż w zeszłych tygodniach postu. Na znak, że Pan Jezus kilkakrotnie ukrywał się musiał przed Żydami, krucyfiksy przywdziewają zasłonę aż do Wielkiego Piątku. „Chwała Ojcu” i „Gloria” milknie.

Na wstępie Mszy słyszymy Zbawiciela, błagającego Ojca, aby sam wziął się na Jego obronę

przeciw nieprzyjaciółom i pomógł mu ich pokonać. „Osądź mnie, Panie, a rozeznaj sprawę moją od narodu nieświętego, od człowieka niesprawiedliwego i zdradliwego wyrwij mnie! Wyślij światłość Twoją i prawdę Twoją. Te mnie prowadziły i przyprowadziły na górę świętą i do przybytków Twoich”.

Hiszpańska armia narodowa prze wciągnęła naprzód i niedługo dojdzie do brzegów Morza Śródziemnego. Wrysowana w mapę czarna linia oddziela Hiszpanię narodową od niedługo już obszaru Hiszpanii czerwonej.

Dar Ojca św. dla rodziny po uczonej.

Londyn. Wdowa i dzieci Henryka Hertza, wynalazcy tzw. fal Hertza, otrzymały w darze od Papieża czek, opiewający na 1.250 funtów szterl. Rodzina słynnego uczonego mieszka od wielu lat w Anglii i znajduje się w bardzo złych warunkach życiowych. Należy podkreślić, że, tak wdowa, jak i dzieci zmarłego uczonego nie są katolikami.

Episkopat Francji do Ojca św.

Kardynałowie i arcybiskupi Francji wystosowali do Ojca św. z okazji dorocznego zjazdu episkopatu pismo, w którym wyrażają swą radość, że życie katolickie we Francji w roku ostatnim tak bardzo się rozwinęło, czego najlepszym świadectwem — liczne zjazdy, kongresy i inne manifestacje uczuć katolickich, jakie miały miejsce w ciągu 1937 r.

Oddał dom na kaplicę, a sam zamieszkał w stodole.

Z Wołynia nadchodzą wieści — o masowym przechodzeniu ludności prawosławnej — na katolicyzm.

Obecnie oblicza się ilość nowo ochrzczonych na 3.500 osób, a więc liczba ich w ciągu ostatnich 110 dni prawie się podwoiła.

W jakim nastroju entuzjazmu odbywa się powrót zruszczonych Polaków na łono Kościoła kat. świadczy najlepiej fakt, jaki zaszedł we wsi Milatyn w pow. zdołbunowskim. Otóż jeden z tamtejszych Polaków, który również przyjął chrzest, przeniósł się do stodoły, gdzie zamieszkał, oddając dom mieszkalny na kaplicę.

Serce pękło pułkownikowi na widok pola chwały.

Emerytowany pułkownik francuski Royné, liczący 71 lat, zwiedzał z żoną okolice Verdunu i to pobojowisko przy froncie Douamont, gdzie podczas słynnych walk okrył się sławą. Sędziwego żołnierza na widok pola walki ogarnęło tak silne wzruszenie, iż wskutek ataku serca padł martwy.

Sekta „Badaczy Pisma św.” została zlikwidowana.

Warszawa. Zarządzeniem władz zlikwidowana została sekta Badaczy Pisma św. w Polsce za szkodliwą działalność antypaństwową. Sekta ta miała swoją centralę w Łodzi oraz placówki rozsiępane po całym kraju.

8 zł łupem bandytów.

Warszawa. O północy w ub. tygodniu na dyżurnego ruchu Zygmunta Wiśniewskiego, pełniącego służbę na przystanku w Bobrowniku między Łowiczem, a Nieborowem napadli dwaj bandyci, którzy go zastrzelili, skradli rower i kasetkę kolejową. Zdaje się, że łakomili się głównie na kasetkę, która jednak zawierała tylko 8 zł.

Oficer. rez. w sprawie żydowskiej.

Kielce. Walne zebranie kieleckiego koła Zw. Oficerów Rezerwy uchwalilo przez aklamację szereg wniosków w sprawach politycznych.

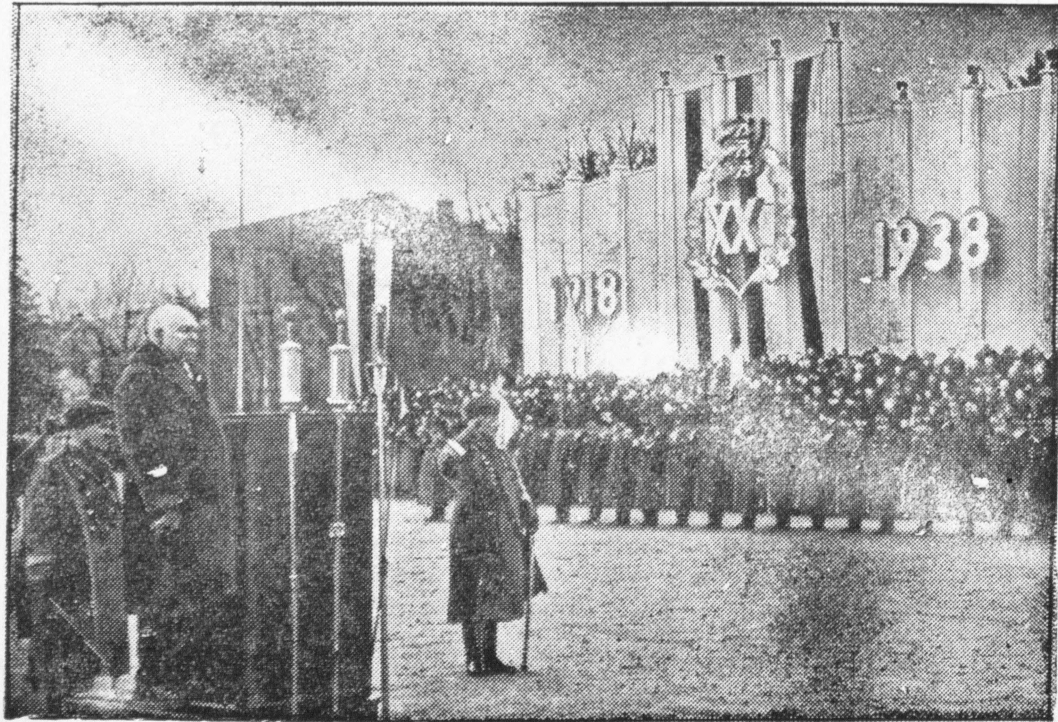
Przed wszystkim oficerowie rezerwy domagają się od rządu, aby zerwał z niedającą dla Polski żadnych wyników tzw. polityką normalizacyjną w Małopolsce Wschodniej i wykonał w całej pełni prawa narodu polskiego jako gospodarza tej ziemi. Dalsza uchwała domaga się energicznej obrony pryncypów i interesów Polski w Gdańsku.

Szereg wniosków przyjęto w sprawie żydowskiej. M. in. oficerowie rezerwy wzywają wszystkich Polaków do bezwzględnej przestrzegania zasady popierania handlu polskiego. Zasady tej winny przestrzegać przede wszystkim urzędy instytucje publiczne. Powinna ona znaleźć zastosowanie przy dostawach przetargowych i na robotach publicznych.

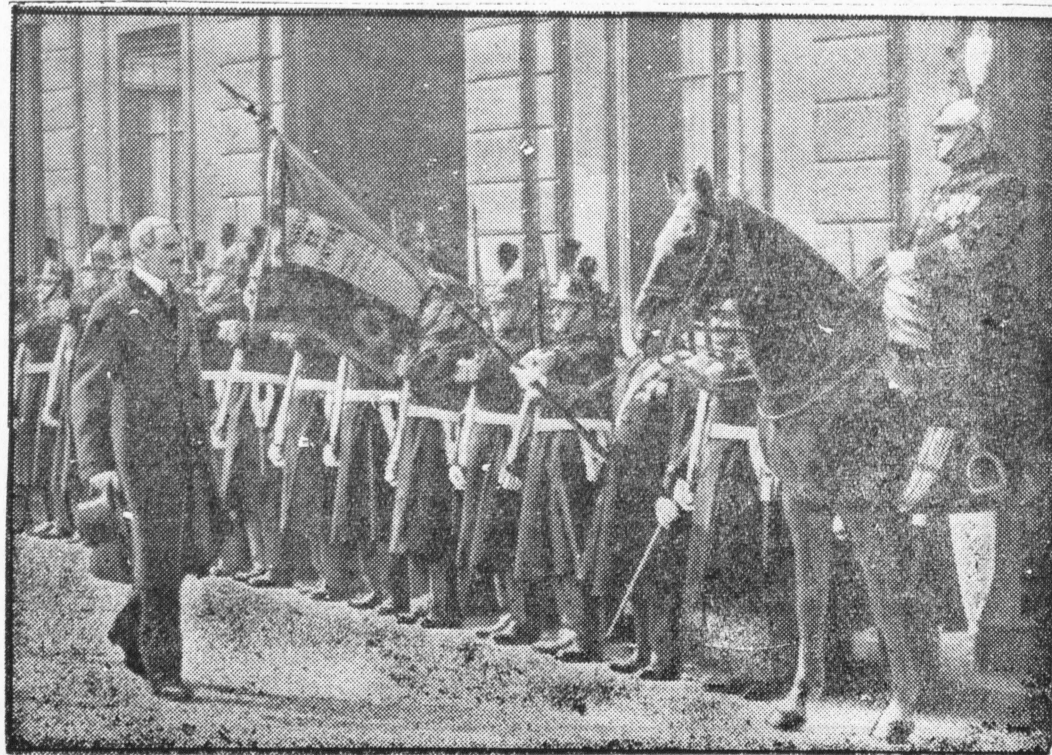
Dalej oficerowie rezerwy zwracają się do rządu za pośrednictwem władz Związku z żądaniem natychmiastowego wstrzymania wydawania Żydom jakichkolwiek koncesyj na sprzedaż artykułów monopolowych; przestrzegania zasady, że Żyd nie może uczyć i uczyć się w szkole, do której uczęszczają chrześcijanie — odsunięcia Żydów, jako elementu niepewnego, od wszelkiego współdziałania z przemysłem wojennym, co staje się szczególnie aktualne wobec tworzenia Centr. Okręgu Przemysłowego.

Kazał się posadzić po śmierci w fotelu.

W Białogrodzie zmarł Łazarz Kurovics, który zostawił oryginalny testament. Mianowicie przeznaczył majątek na wybudowanie mauzoleum, w którym zwłoki jego zabalsamowane mają być umieszczone w fotelu. Przed fotelem będzie umieszczony stół, na którym umieszczona ma być srebrna kasetka z papierosami, zapałkami i popielniczką. Naturalnie spadkobiercy starają się ten dziwny testament obalić.

W tych dniach Estonia obchodziła 20-lecie swej niepodległości. Na zdjęciu prezydent Państwa wygłasza przemówienie — na prawo gen. Laidoner.

Król Chrystian dański w drodze powrotnej z Riwierą służył wizytę prezydentowi Francji Lebrun. Na zdjęciu król przed frontem ko pałacu honorowej na dziedzińcu przed pałacem prezydenta.

Wiązane do armii niemieckiej były formacje wojska austriackiego będąc częściowo stacjonowane na terenie Prus. Ostatnio przybył do Berlina batalion 15-go pułku piechoty austriackiej, uroczyste witany przez władze i ludność na placu przed Bramą Brandenburską.

Mundur austriackiej armii będzie należał do przeszłości i można go będzie jedynie oglądać w muzeach wojskowych. Ualfkacja armii austriackiej z armią niemiecką postępuje niezwykle szybko naprzód. Przybyły do Berlina batalion austriackiej piechoty otrzymał nowe niemieckie mundury. — Na zdjęciu żołnierze austriacy zmieniają swe umundurowanie w koszarach berlińskich.

Układ między Rządem a Stolicą Apostolską w sprawie ziem pounickich.

Odbyła się kolejna konferencja między delegatem rządu min. Świętosławskim, a delegatem Stolicy Apostolskiej, J. Em. ks. kardynałem Hlondem, dotycząca spraw, przewidzianych w art. 24 pkt. 3 konkordatu do uregulowania między Rządem Rzeczypospolitej a Stolicą Apostolską.

W wyniku tej konferencji został podpisany projekt układu między Stolicą Apostolską a Rządem Rzeczypospolitej w sprawie ziem pounickich.

Armia litewska.

W związku z incydem na granicy polsko-litewskiej wzbudziła zainteresowanie liczebność i wyposażenie armii litewskiej.

Armia litewska składa się z 9 dywizji piechoty, składających się z pułków po 3 bataliony. Każdy batalion składa się z 3 kompanij strzeleckich i kompanij karabinów maszynowych. Ponadto armia litewska składa się z brygady kawalerii, w której skład wchodzi 3 pułki po 6 szwadronów liniowych, jednym szwadronie karabinów maszynowych i jednym technicznym. 4 pułki artylerii, batalion wojsk łączności, batalion samochodów pancernych, dwa bataliony saperów i kilka plutonów czołgów, których ilość nie przekracza 25, uzupełniają armię litewską.

Lotnictwo litewskie jest bardzo słabe i składa się z kilku samolotów wywiadowczych, kilku myśliwskich i eskadry bombardującej.

Stan armii litewskiej na stopie pokojowej wynosi 21 tys. szeregowców i 1.500 oficerów.

Noji zwycięża.

Drugi w sezonie bieg na przelaj w Warszawie odbył się na przestrzeni 400 mtr. Warunki były fatalne, gdyż w czasie biegu padał grad i deszcz. Zwycięstwo po zacętej walce z Wirkusem odniósł Noji w czasie 10:56,5.

Pacjentka, która nie ma krwi.

W jednym ze szpitali w Nowym Jorku poddaje się co pewien czas zastrzykowi krwi 50-letnia Estera Feyer. Ostatnio dano jej poraż 40 taki zastrzyk. Bezpośrednio po zastrzyku chora czuje się dobrze, ale po pewnym czasie słabnie i choruje. W ten sposób chora nie posiada zupełnie własnej krwi. Lekarze stwierdzają, że może ona żyć bardzo długo z tego rodzaju zastrzykami.

Bohaterstwo polskich księży podczas pożaru w Ameryce.

W kościele św. Wacława w Chicago wybuchł pożar. Ks. wik. Ryzner, chcąc ratować Najśw. Sakrament, rozbił okno, by dostać się do wnętrza kościoła, przy czym okaleczył sobie twarz i ręce. Wśród kłębow dymu przedostał się z trudem do wielkiego ołtarza, wyjął puszkę z N. Sakramentem i jeszcze kilka naczyń liturgicznych, ale, wracając, upadł zemdlony na posadzkę. Pospieszył mu z pomocą ks. wik. Kuszyński — z narażeniem życia — i wyostał kolegę przy pomocy przybyłych tymczasem strażaków.

Dwie kobiety spaliły się żywcem.

Poznań. W nocy na poniedziałek wybuchł w Poznaniu pożar, który objął altanę murowaną oraz sąsiedni budynek drewniany. W czasie akcji ratunkowej ktoś z sąsiadów poinformował, że w altanie znajdują się ludzie, a mianowicie właścicielka placu budowlanego 51-letnia Katarzyna Mądra i jej służąca.

Po ugaszeniu ognia zwłoki Mądrej znaleziono w odległości 3 kroków od łóżka, twarzą ku ziemi. Okazało się, że w chwili wybuchu pożaru Mądra zerwała się z łóżka, chcąc pobiec do okna, lecz wskutek dymu straciła przytomność i padła zemdlona na podłogę. Zwłoki służącej znaleziono w szopie, zbudowanej z drzewa. Obie kobiety spaliły się żywcem.

Obok altany mieszkalnej znajdował się handel starym żelazem, należący do Ignacego Frąckowiaka, który przebywa w areszcie jako podejrzany o kradzież progów kolejowych.

Wrócił natomiast syn Frąckowiaka, którego niedawno wypuszczono z więzienia.

Jak ustaliły pierwotkowe dochodzenia, według wszelkiego prawdopodobieństwa zachodzi tu wypadek zbrodniczego podpalenia.

21 lat żył z kulą w sercu.

Po przeżyciu 21 lat z kulą w lewej komorze serca zmarł w jednym ze szpitali paryskich inwalida wojenny, niejaki Bertier. Ranny pod Verdun, Bertier został całkowicie wyleczony, mimo że kulę pozostawiono mu w sercu. Obecnie zmarł on na zapalenie płuc.

Płatność podatków w kwietniu.

Do 7 kwietnia — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za zajemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w marcu 1938 r.; do 15 kwietnia — I rata (półroczna) podatku dochodowego od uposażeń z tytułu różnicy, wynikającej z kumulacji uposażeń, otrzymanych w 1937 r.; do 25 kwietnia — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy do obrotu za 1938 r., w wysokości podatku przypadającego do obrotu, osiągniętego w marcu 1938 r., przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe; do 25 kwietnia — zaliczka kwartalna (za I kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w ub. kwartale, (miesiące: styczeń, luty i marzec rb) — przez przedsiębiorstwa nie wymienione wyżej, a prowadzące prawidłowe księgi handlowe; do 30 kwietnia — I rata (półroczna) podatku od lokali za 1938 r.; do 1 maja — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 przez osoby prawne w wysokości połowy podatku, jaki przypada od zeznanego dochodu.

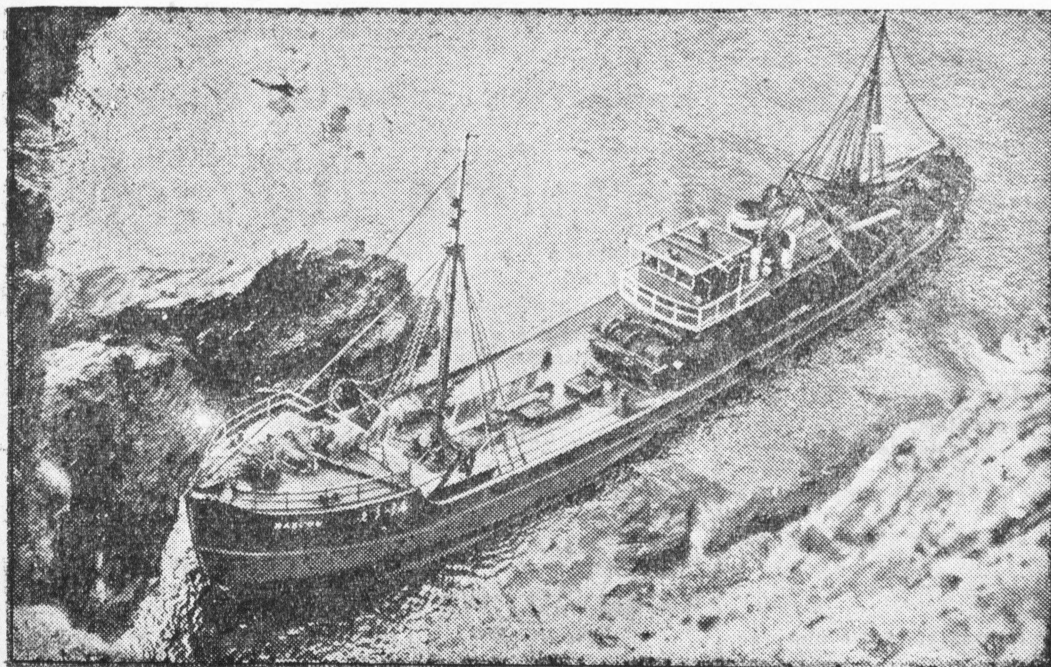
Ponadto płatne są w kwietniu zaległości, odroczone lub rozłożone.

70000 osób umiera w Polsce rocznie na gruźlicę.

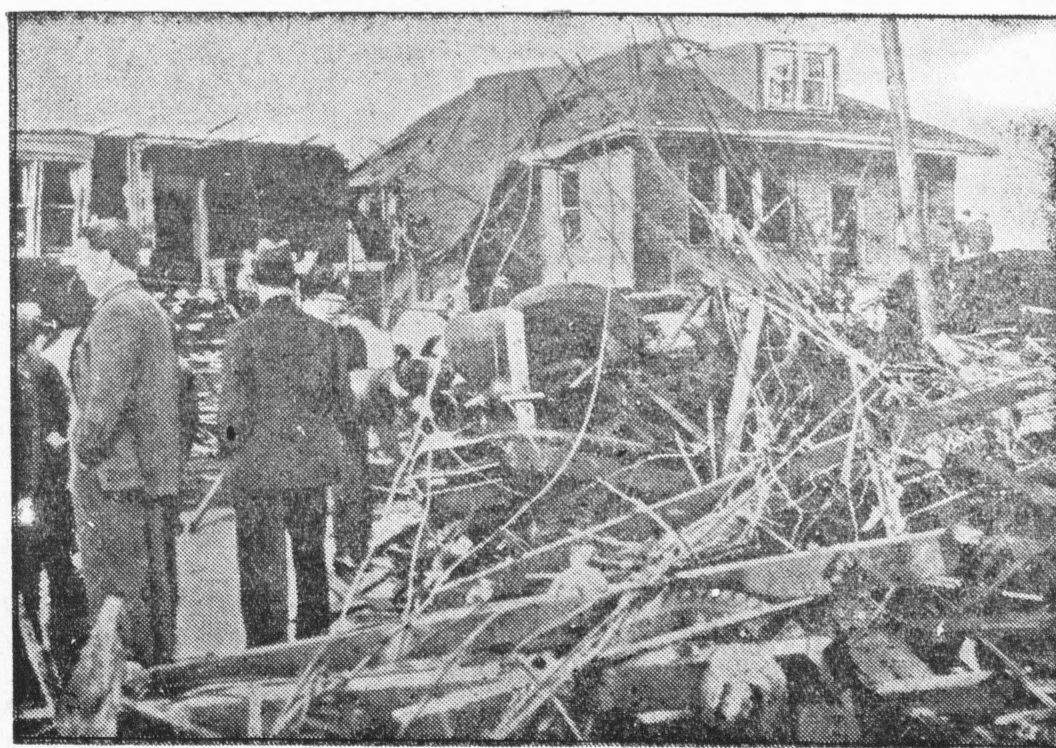
Gruźlica jest chorobą, która w Polsce pochłania największej ofiar. Jak stwierdzono, umiera u nas na nią rocznie 70 000 osób, a jest około 700 000 chorych. To też czynione są usilne starania w kierunku wzmożenia walki z tą groźną chorobą. W Sejmie rząd wniósł obecnie projekt ustawy o walce z gruźlicą. Energię działalność rozwija Polski Związek Przeciwgruźliczy.

Milion pomarańczy wyrzucono do morza.

Czerniowce. Rumuńskie władze celne w porcie Konstanca zezwoliły palestyńskiej firmie „Pardess” wrzucić do morza Czarnego milion pomarańczy, ponieważ zepsuły się.

W pobliżu wybrzeża pod Duvon w południowo-zachodniej Anglii znajduje się miejsce, zwane „cementarzem okrętów”. Rozbiło się tu wiele statków, które wichura rzuciła na skaliste wybrzeże. Ostatnio rozbił się tutaj francuski parowiec rybacki, który silą huraganu został rzucony na skały i uległ rozbieleniu. Z trudem zdołano uratować 20 osób załogi tego statku.

Nad rzeką Missisipi szalał niedawno huragan, wyrządzając znaczne szkody. O rozmiarach wichury świadczy fakt, że np. w miejscowości Bellevill zginęło 20 osób. Na zdjęciu — jedna z ulic tego miasta, wyglądająca jak straszliwe pobojuwisko.

